

Posudek vedoucí bakalářské diplomové práce

David Červinka: Komparace politických režimů Polska, Česka a Slovenska

Bakalářská práce Davida Červinky je věnována poměrně klasickému výzkumnému tématu poloprezidencialismů, které autor aplikuje na tři země střední a východní Evropy. Téma proměny politických systémů ve střední Evropě v souvislosti se zaváděním přímé volby prezidenta bylo v české (i střeoevropské) politologii horkým tématem zejména v době nástupu prezidenta Miloše Zemana. Práce tak vhodně rozšiřuje tehdejší debatu, doplňuje ji o komparaci s teritoriálně blízkými zeměmi a provádí i dobrou teoretickou diskuzi konceptu poloprezidencialismu.

Práce je vhodně strukturována, v rámci teoretické kapitoly autor postupuje od obecného ke konkrétnímu, na základě relevantní literatury představuje všechny typy režimů (prezidentský, parlamentní, poloprezidentský) a jejich základní parametry. Logicky největší pozornost je věnována poloprezidencialismům, v níž autor rozlišuje mezi teoretickými přístupy k tomuto konceptu („duvergerovci, post-duvergerovci, pochybovači), do této kategorizace správně zařazuje a do hloubky představuje konceptualizaci Alana Siaroffa, kterou aplikuje v analytické části práce. Teoretickou část práce považuji za zdařilou, autor nejen, že dobře představuje Siaroffovu konceptualizaci a její jednotlivé indikátory, zároveň Siaroffovu práci dobře ukotvuje ve stávající debatě a text obohacuje o argumentaci o silných a slabých stránkách Siaroffovy práce v rámci debaty o poloprezidencialismech. K této části práce mám jen drobnou připomínku, Siaroffovo schéma, které autor představuje, mohlo být přeloženo do češtiny.

V analytické práci, které předchází zevrubný metodologický popis autorova postupu, jsou představeny jednotlivé země, a autor následně systematicky dané země zařazuje podle Siaroffových kritérií. Nejprve podle jednoduššího schématu, poté v rámci devíti kritérií, kde u každé země zmiňuje relevantní proměny politického systému týkající se daného kritéria, a na jejich základě dochází k výslednému bodovému ohodnocení dané země. Autor zde vychází z velkého množství zdrojů a informací, ať už ústav, politologických textů, či mediálních zpráv, které korektně interpretuje, výsledné ohodnocení je vždy podloženo relevantní argumentací. Hloubková aplikace Siaroffových kritérií na malém množství případů může být chápána jako reakce na kritiku kvantitativních konceptualizací post-duvergerovců, které se někdy až příliš mechanicky zaměřují na zakotvení politického systému v ústavě, ale nereflektují jeho reálné fungování a vývoj v čase.

Výsledky analýzy jsou shrnuty v přehledné tabulce, z níž je možno vyvodit, že zkoumané země mají různě silné prezidenty, míra odlišnosti jejich síly vychází z odlišností na různých kritériích, avšak je poměrně malá. Autor důvody odlišností

smysluplně spojuje s odkazy na rozdílnou historickou tradici a roli jednotlivých osobností.

Jak vyplývá z výše řečeného, bakalářskou práci Davida Červinky považuji za zdařilý příspěvek k debatě o roli prezidentů ve střední Evropě, a jejich vlivu na charakteristiku politických režimů. Práce je dle mého názoru dobře zakotvena v teorii, přináší velké množství informací o jednotlivých zemích, a korektně je využívá k analýze. Vychází z velkého množství relevantní literatury české i zahraniční provenience.

Dlužno dodat, že přístup Davida Červinky k procesu psaní bakalářské práce byl příkladný. Autor se svědomitě připravoval na konzultace, samostatně promýšlel svůj postup v práci, a důkladně reagoval na mé připomínky a návrhy. Vzhledem k výše řečenému proto práce dle mého názoru naplňuje podmínky kladené na tento typ prací, a ráda ji navrhuji k obhajobě s hodnocením A – výborně.

V Hradci Králové, 14. 8. 2023

Mgr. Petra Vodová, Ph.D.